

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

صفات ثبوتیه خداوند

جلسه ۲۰

استاد علی احمدی

علم خداوند متعال:

عمومیت علم خداوند متعال:

دلیل عقلی عمومیت علم خداوند متعال:

همه معلومات برای خدا یکسان و مساوی هستند و از طرفی، خداوند حیّ است و هرکس حیّ باشد، می تواند علم به همه معلومات پیدا کند.

مضافاً بر اینکه: وقتی صحیح باشد که خدا عالم به همه معلومات باشد، واجب می شود که اینگونه باشد زیرا صفات خداوند ذاتیه است و اگر صفتی برای خدا صحیح باشد ولی تحقق پیدا نکند، لازمه اش این است که خدا در تحقق این صفت، به غیر خود محتاج شود در حالی که این امر محال است.

اشکال به این استدلال: ثابت کردن عمومیت علم خداوند از راه حیّ بودن، باعث دور می شود زیرا در بحث اثبات حیّ بودن خداوند، به علم و قدرت استدلال می شود؛ اما قسمت دوم استدلال مشکلی ندارد و صحیح است.

شبهه فلاسفه و پاسخ آن:

شبهه: خداوند علم به جزئیات ندارد زیرا جزئیات در حال تغییر اند؛ در نتیجه باعث تغییر علم ذاتی خدا

پاسخ شبهه: خداوند علم به جزئیات دارد و آنچه تغییر می کند معلوم خارجی است نه علم خداوند متعال.

نکته: علم خداوند عین ذات اوست و همان گونه که ما از خوض و تفکر دقیق در ذات خدا منع شده ایم، در علم الهی نیز نباید دقیق شده و خوض کنیم.